

**МІНІСТЕРСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ НАДЗВИЧАЙНИХ
СИТУАЦІЙ ТА У СПРАВАХ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ВІД
НАСЛІДКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

МАТЕРІАЛИ
VII науково-практичної конференції
«НАГЛЯДОВО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
МНС УКРАЇНИ»

Харків 2010

Матеріали VII науково-практичної конференції. Наглядково-профілактична діяльність МНС України.– Харків: НУЦЗУ, 2010.– с.

Редакційна колегія:

Голова

*Садковий
Володимир
Петрович*

Ректор Національного університету цивільного захисту України, генерал-лейтенант служби цивільного захисту, кандидат психологічних наук, доцент

Заступники

*Андронов
Володимир
Анатолійович*

Проректор Національного університету цивільного захисту України з наукової роботи, полковник служби цивільного захисту, доктор технічних наук, професор

*Удянський
Микола
Миколайович*

Начальник факультету пожежної безпеки Національного університету цивільного захисту України, полковник служби цивільного захисту, кандидат технічних наук, доцент

*Дерев'яно
Олександр
Анатолійович*

Начальник кафедри автоматичних систем безпеки та інформаційних технологій факультету пожежної безпеки Національного університету цивільного захисту України, кандидат технічних наук, доцент

Секретар

*Дурєєв
В'Ячеслав
Олександрович*

Старший викладач кафедри автоматичних систем безпеки та інформаційних технологій факультету пожежної безпеки Національного університету цивільного захисту України, кандидат технічних наук

Технічний секретар

*Хрипунова
Аліна
Леонідівна*

Викладач-методист факультету пожежної безпеки Національного університету цивільного захисту України, кандидат педагогічних наук

Укладачі не несуть відповідальності за зміст опублікованих матеріалів

простору

негорючим компонентом суміші рідин

Л. В. Ушаков, О. О. Островерх Правове регулювання діяльності системи мнс України в структурі механізму сучасної держави по забезпеченню безпеки населення й територій від надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру

М. А. Федоренко, И. А. Чуб Расчет параметров математической модели системы профилактики пожара газонефтеперерабатывающего предприятия

І. Б. Федюк Визначення масової швидкості вигорання та нижчої теплоти згорання для неоднорідного пожежного навантаження

А. Б. Фещенко Порівняльна характеристика й можливості лінійних димових оптико-електронних пожежних сповіщувачів

А. Б. Фещенко Принципи побудови лінійних оптико-електронних пожежних сповіщувачів спостереженні турбулентних повітряних потоків горіння на основі застосування методів спекл – інтерферометрії

В. С. Хоменко Пожежі в кабельній продукції від струмових перевантажень

В. В. Христич Сучасні системи зв'язку та перспективи розвитку

В. В. Христич, М. В. Маляров Сучасні супутникові системи позиціонування

В. В. Христич, Є. Є. Селеєнко Напрямки розвитку системи управління силами та засобами МНС

Д. О. Чалий, О. М. Степанюк Економічне обґрунтування використання переобладнаних автодрабин позаресурсного терміну експлуатації для вирішення задач цивільного захисту

А. М. Чернуха Про визначення витрат води на зовнішнє пожежогасіння в умовах міської забудови

Г. М. Шабанова, А. М. Корогодська, О. В. Миргород, О. В. Кузьменко Вогнетривкі бетони на основі барієвого шпінельвмісного цементу

Ю. В. Шавшина, Є. В. Воронін Забезпечення пожежної безпеки адміністративних будівель в сучасних умовах

С. В. Швець Вдосконалення показника синтезу диспетчерської служби 112

С. В. Щепак, Д. Є. Левченко, О. М. Землянський Зовнішні та внутрішні фактори при визначенні концентрацій небезпечних речовин

Е. А. Яровой Обеспечение пожаровзрывобезопасности процесса подземной газификации угля

$$K_{\text{фл}} = \frac{t_{\text{в}} - t_{\text{сп}}}{t_{\text{сп}}} < 0,05. \quad (1)$$

Негорючим станом за довідниковими даними вважаємо такі наведені концентрації горючого компонента, для яких вже відсутні дані для $t_{\text{сп}}$ та температурних меж поширення полум'я (інших даних стосовно негорючості розбавлених розчинів в розглянутій літературі не знайдено). У таблиці наведене порівняння з довідковими даними [2] розрахункових мольних часток горючої рідини у водному розчині, за яких суміш стає негорючою.

Таблиця 1.

Очікуваний ефект припинення горіння розведених водяних розчинів.

Горюча рідина	Мольна частка горючої рідини у водному розчині	
	розрахункова	довідкова
ацетон	0,01	0,01
метанол	0,027	0,029
оцтова кислота	0,22	0,27
етанол	0,019	0,012

ЛІТЕРАТУРА

1. Трегубов Д.Г. Розрахунок ТМПП сумішей рідин / Трегубов Д.Г., Тарахно О.В., Горела Ю.С. // Проблемы пожарной безопасности. - Харьков: УГЗУ, - 2008. - Вып.23. - С. 254-257.

2. Пожаровзрывоопасность веществ и материалов и средства их тушения. Справочник в 2-х книгах / [Баратов А.Н., Корольченко А.Я., Кравчук Г.Н и др.]; под ред. Баратова А.Н. - М. : Химия, - 1990. - 272 с.

УДК 614.8

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СИСТЕМИ МНС УКРАЇНИ В СТРУКТУРІ МЕХАНІЗМУ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ ПО ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ БЕЗПЕКИ НАСЕЛЕННЯ Й ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ПРИРОДНОГО ТА ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРУ

Л.В.Ушаков, О.О.Островерх, НУЦЗУ

У механізмі забезпечення безпеки вирішальна роль належить державі та його органам. Забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях ґрунтується на чіткому розмежуванні повноважень між органами, котрі належать до різних організаційних систем в механізмі держави і, більше

того, до різних галузей влади. Специфіка досліджуваної сфери суспільних відносин полягає в тому, що в діяльності по забезпеченню безпеки населення й територій від надзвичайних ситуацій природного й техногенного характеру, а також в області цивільної оборони, забезпечення пожежної безпеки й безпеки людей на водних об'єктах задіяні всі галузі державної влади.

20 липня в Міністерстві з питань надзвичайних ситуацій під головуванням Т.в.о. Міністра Володимира Антонця відбулося розширене засідання Колегії Міністерства, присвячене підбиттю підсумків роботи за перше півріччя 2010 року. Як поінформував Михайло Болотських, порівняно з ідентичним періодом минулого року в Україні на 7% зменшилась загальна кількість надзвичайних ситуацій і майже вдвічі скоротилася кількість постраждалих: у 2009р. – 441 особи, у 2010р – 235 осіб. Заступник Міністра підкреслив, що з початку 2010 року Міністерством успішно виконується підвищення рівня ефективності реагування на надзвичайні ситуації та превентивні заходи запобігання НС, завдяки чому вдалося досягнути зменшення кількості НС техногенного та природного характеру. Загалом, з початку року було врятовано 4486 чоловік, матеріальних цінностей загальною вартістю близько 1 млрд. грн., ліквідовано близько 25 тис. пожеж, а також знайдено та знешкоджено 19 тис. вибухонебезпечних предметів.

Основний обсяг безпосередньої діяльності по забезпеченню безпеки полягає на виконавчу владу, у рамках якої створюються й діють державні органи забезпечення безпеки.

Органи виконавчої влади, до яких традиційно відносять і систему МНС України, займають значне місце в механізмі держави і у механізмі забезпечення безпеки населення й територій від надзвичайних ситуацій природного й техногенного характеру. Система МНС України є найбільш складно ієрархічно влаштованою в порівнянні з багатьма іншими органами виконавчої влади.

У першу чергу від результатів діяльності системи МНС Росії в умовах надзвичайної ситуації залежить життя та здоров'я кожної людини, збереження майна юридичних осіб і держави. У створенні оптимального правового середовища, котре дозволяє системі МНС України якісно вирішувати завдання, що стоять перед нею, одну з основних ролей повинне грати повне по охопленню відповідних суспільних відносин, упорядковане за структурою, підготовлене компетентними фахівцями, зручне в застосуванні законодавство.

Разом з тим, варто визнати, що результати право- і нормотворчества в зазначеній галузі суспільних відносин ще далекі від досконалості. Деякі положення українського законодавства, а також численних підзаконних нормативних правових актів не погоджені один з одним і в цілому недостатні в їхньому сьгоднішньому стані для ефективного регулювання

суспільних відносин в галузі цивільної оборони, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, забезпечення пожежної безпеки та безпеки людей на водних об'єктах.

Сформована ситуація багато в чому пояснюється об'єктивними причинами. По-перше, сама система МНС України сформована відносно недавно. Варто враховувати, що зазначений процес відбувався поетапно, протягом декількох років. По-друге, ряд елементів системи МНС України, таких, наприклад, як Державний пожежний нагляд, на відміну від аварійно-рятувальних формувань, не склалися споконвічно в надрах системи МНС України, а були передані в його ведення від інших органів виконавчої влади. Таке положення справ, природно, накладає відбиток як на процес прийняття зазначеними структурами цілей, завдань, принципів організації, властивих МНС України, так і на питання зміни правової основи їхнього функціонування.

По-третє, певні складності за рішенням завдань правового регулювання діяльності системи МНС України виникають у зв'язку з найширшим різноманіттям функцій, покладених на досліджуваній структурній елемент механізму держави, тому що для кожного з напрямків діяльності характерний свій механізм реалізації й, відповідно, спеціальне організаційно-правове забезпечення. По-четверте, умови соціальної, економічної, політичної та іншої сфер життя сучасного суспільства міняються настільки динамічно, настання подій різної сутності (у тому числі надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру) настільки непередбачено, що найчастіше законодавець не встигає вчасно на них відреагувати прийняттям відповідних нормативно-правових актів, що, природно, позначається на якості правового регулювання розглянутих суспільних відносин.

Ці й інші об'єктивні детермінанти розвитку сучасної Української держави і правового регулювання відносин у сфері безпеки населення та територій від надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру дозволяють обумовлюють актуальність цієї теми. У сучасних умовах з метою підвищення ефективності діяльності МНС України і його підрозділів необхідно чітко визначення правового статусу кожного з елементів, котрі входять у систему МНС України; установлення правових основ взаємодії підрозділів МНС України з іншими органами державної влади і місцевого самоврядування.